Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100051

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобер Тетяна Борисівна
2. Bober Tetyana Borisivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2021

Спеціальність за освітою: українська мова і література

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 73.053.013

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 81, м. Черкаси, Черкаський р-н., Черкаська обл., 18031, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 81, м. Черкаси, Черкаський р-н., Черкаська обл., 18031, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.63

Тема дисертації:

1. Назви одягу, взуття та прикрас із середньонаддніпрянських говірок: структура, принципи номінації, просторове варіювання

2. Names of clothes, shoes and jewelry in the mid-upper Dnipro (serednionaddnipriansk iy) local slang: structure, principles of nomination, spatial variation

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному вивченню тематичної групи лексики одягу, взуття та прикрас із середньонаддніпрянських говірок. Обраний фрагмент побутових назв належить до найбільш давніх у мові й демонструє зміни в матеріальній культурі та традиціях мовців, що призводить до пасивізації й архаїзації лексем, заміни їх іншими, розширення чи звуження їхньої семантики. У зв'язку з цим закономірно, що дослідження тематичної групи лексики (ТГЛ) одягу, взуття та прикрас є важливим і невідкладним завданням сучасної діалектології, адже втрата навіть невеликої кількості номенів спричинює неповноту опису

національної мови. Зафіксовано динамічні процеси в досліджуваній тематичній групі, зокрема пасивізацію й архаїзацію лексики, трансформацію її семантики (звуження чи розширення), а також заступлення назв традиційного одягу лексемами на позначення сучасних реалій чи виникнення нових, що зумовлено деактуалізацією окремих предметів матеріальної культури або входженням у побут інших. За результатами картографування лексики одягу, взуття та прикрас представлено цей фрагмент словникового складу середньонаддніпрянського говору в усьому ареалі, визначено особливості просторової поведінки лексем на 24 лінгвістичних картах (20 лексичних і 4 семантичні). Узагальнення матеріалів регіональної лінгвогеографії стали ґрунтом для вирізнення таких типів ареальної поведінки: 1) лексеми, що поширені майже в усіх середньонаддніпрянських говірках (суцільні ареали); 2) назви одягу та взуття, відомі в більшості досліджуваних говірок (розмиті та мереживні ареали); 3) лексеми, що охоплюють три – шість говірок (невеликі замкнуті ареали); 4) назви одягу, взуття та прикрас і їхні варіанти, що функціонують лише в одній говірці і є спорадичними вкрапленнями (острівні мікроареали). Суцільні ареали засвідчують однорідність середньонаддніпрянського діалекту, репрезентують зону його поширення, удокладнюють типові особливості й підтверджують достовірність вирізнення. Розмиті і мереживні ареали архаїзованих назв одягу та прикрас, що постали внаслідок трансформації в минулому суцільних лексичних ареалів, репрезентують давність і цілісність досліджуваного говору та динаміку його лексичного складу. Невеликі замкнуті ареали формують типові для середньонаддніпрянських говірок фонетичні, словотвірні, зрідка лексичні варіанти назв, що мають суцільне поширення. Вони слугують основою для їхнього внутрішнього поділу чи сигналізують про залишки архаїзованих лексем чи їхньої семантики. Острівні мікроареали засвідчують незначну словотвірну, фонетичну й спорадично лексичну варіативність досліджуваної лексики, що також є підґрунтям для мінімальної диференціації говору.

2. The thesis provides a complex investigation of the thematic group of vocabulary on clothes, shoes and jewelry in the mid-upper Dnipro (serednionaddnipriansk iy) local slang. The selected fragment of clothes names is one of the oldest in the language and demonstrates changes in the material culture and traditions of speakers, which tends to make such lexemes passive and archaic, thus replacing them by others, expanding or narrowing their semantics. In this regard, it is natural that the study of thematic vocabulary group (TVG) of clothing, footwear and jewelry is an important and urgent task of modern dialectology, as the loss of even a small number of such names leads to incomplete description of the national language. Thematic vocabulary group (TVG) of clothing, footwear and jewelry is studied unevenly throughout the Ukrainian dialect continuum, that provides the ground for the thesis to substantiate the theoretical and methodological principles of this TVG research. The following tasks are completed: to record a specially composed questionnaire and to clarify structural organization of the analyzed thematic group, to find out TVG repertoire and semantics, to analyze the dynamic processes and spatial behavior of such vocabulary, to give a complex description of this TVG, including the all-Ukrainian dialect context. Vocabulary for clothing, footwear and jewelry, taken from the mid-upper Dnipro local slang, represents ancient names that are a part of the active vocabulary, and names that have become or are becoming a part of the passive vocabulary of dialect speakers and are a characteristic feature only of the oldest generation. The choice of the names of objects of material culture as an object of the research is due to the need to certify and preserve the names of clothes, shoes and jewelry in the dictionary as such vocabulary accumulates information about the traditions and spiritual culture of the mid-upper Dnipro region.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинова Ганна Іванівна

2. Мартинова Ганна Іванівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гороф'янюк Інна Валентинівна

2. Gorophyanyuk Inna Valentynivna

Кваліфікація: 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глуховцева Катерина Дмитрівна

2. Hlukhovtseva Kateryna Dmytrivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербина Тетяна Василівна

2. Shcherbyna Tatiana Vasylivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калько Микола Іванович

2. Kalko Mykola Ivanovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Шитик Людмила Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Шитик Людмила Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.